

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nepravilna pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija številka 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8—12 dopoldne v upravnstvenni sobi.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Naročnino in naznaniila sprejema upravnštvo v Gorici, Semenska ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Naročnino in oglase je plačati v Gorici.

Napeljavanje v staroverski obred.

L

Naš mali, silno ubogi in odvisni narod ne more priti do miru, da bi vtegnil hladnokrvno misliti o svoji bodočnosti. Naši liberalni voditelji namreč prav nalašč iščejo novih povodov za prepir in razdruženje naroda, ki je vže itak razdvojen in razkosan, da ni nikomur podoben. In ravno kar, kakor da nimajo družega dela — in zdi se, da ga nimajo — so staknili jabolko prepira tržaški politiki, namreč agitacijo in prepir za grški ali staroverski obred pri službi božji proti rimskemu obredu. Gospodje so s tem spremenili svojo taktiko, ker do zdaj so vsako toliko časa silili v pravoslavje ali v staroverski razkol t. j. proč od katoliške cerkve, proč od papeža, proč od Rima in nekateri so tudi res odpali od naše vere in cerkve. Duša te agitacije v Trstu je bil znani pisatelj Franc Podgornik, ki biva zdaj na Dunaju. Mož nima vere v Jezusa Kristusa Boga človeka in nima sploh krščanskega prepričanja, kratko: ni kristjan. Njemu je vera le narodna stvar kakor jezik, pesništvo, glasba, obleka, plesi in drugi narodni običaji. Po njegovi misli pa je le pravoslavje ali staroverstvo prava slovanska vera, zato je vabil Slovence proč od (latinskega) Rima v staroverski (grški) razkol. Toda sam menda ni še prestopil k staroverstvu, učencev je pa tudi našel ubogo malo, v Trstu malo, drugod nobenega.

Vsled tega je ta učeni veroučitelj brez vere nekoliko premenil svoje načrte in uči (glej o tem njegov članek v „Novem veku“ št. 13.): „Za enkrat naj zapadni Slovani (Poljaki, Čehi, Hrvati, Slovaki in Slovenci) ostanejo z Rimom in papežem združeni, toda zapustijo naj rimski obred in sprejmejo naj staroverski (grški) obred pri božji službi. Tako so združeni z Rimom Malorusi in ven-

dar imajo grško božjo službo in ne rimsko. Ker so z Rimom in papežem združeni, jih svet imenuje unijate (zjedinjene), da jih loči od razkolnikov, ki so ločeni od papeža; njih združenje z Rimom imenujemo: unijo. Nekdaj so bili tudi oni ločeni od Rima, ali v XIV. stoletju so se s papežem poravnali in zjedinjili.“

Zakaj pa vabijo zdaj Podgornikovi tržaški učenci v unijo in ne več v razkol? Odgovarja nam Podgornik (in za njim „Narod“, „Soča“ in „Edinost“): „Najbolje bi bilo, če bi spravili narod v staroverski razkol t. j. proč od katoliške cerkve, ali to je za zdaj v Avstriji nemogoče, ker bi se proti temu vrpla vlada in katoliško duhovstvo, katero je — pravi Podgornik — samo za se sila, ki suče tudi še danes več del širokih množic, kakor je drago cerkvi oziroma posvetni oblasti, ne pa kakor bi odgovarjalo nacionalnim interesom.“ — Gospodje pač vedo, da vsaki za se smejo prestopiti v staroverski razkol (v pravoslavje), kedar hočejo, ali ker vidijo, da vsega ljudstva za enkrat ne morejo zapeljati, pravijo, da z glavo skozi zid ne morejo in da je za zdaj dovolj, ako ljudstvo napeljejo, da se odpove svoji dozdajni božji službi in sprejme božjo službo po grškem obredu, a od Rima in papeža naj se ne loči, ker je to danes nemogoče. Ko se ljudstvo privadi novemu obredu, pridejo morda drugi časi in tedaj se bo reklo zopet: vsi v pravoslavje! — Unija ima biti po besedah „Novega veka“ str. 15 le prehodna doba k staroverskemu razkolu.

Za danes presodimo to napeljavanje v grško bogoslužje le kolikor se tiče sv. vere, prihodnjič ocenimo njegovo veljavo v narodnem oziru.

Grški obred, po katerem opravljajo božjo službo z Rimom zedinjeni Slovani, je gotovo katoliški obred in je tudi res lep obred. Vprašanje je le, ali bi našemu ljudstvu ugajal, ker nima skoraj nič novega, času primerne in je daljši ko rimski, pa vendar manj raz-

novrsten in zanimljiv ko latinski. Gotovo pa je, da verno ljudstvo si ga samo ne želi, ker obreda ne pozna in ne ume; vprašanje je torej, kedo naj mu ga vsili? Cerkev ne, ker take premembe ne želi in ne vé zakaj bi menjavala narodno obredo. Kdo torej vsiljuje slovenskemu narodu grški obred? Vsiljujejo nam ga najhujši nasprotniki katoliškega imena, zagrizeni sovražniki cerkve in duhovščine, deloma ljudje, ki so plačani od razkolnikov, ki izpodkopujejo vsako spoštovanje do cerkvene oblasti, ki papeža smešijo ob vsaki priliki, ljudje, katerim je krščanstvo sploh nič, a rimsko-katoliška cerkev jim je naravnost izvržek.

A kako to delajo? Kako delajo za unijo t. j. za združenje z Rimom in papežem? Hujskajo in grozijo rimsko-cerkveni oblasti, papežu samemu grozijo z razkolom in odpadom, ako jim ne dovoli novega obreda. Z uporom, z grožnjo, s kletvinami in zasmehovanjem delajo za združbo! Kaj ne, da je lepa ta združba?

Očitno je torej, da ima to napeljavanje ljudstva k grškemu obredu protikatoliško smer. Ako bi se tem agitatorjem in na taki način posrečilo vsiliti narodu nov obred, bi mu h kratu vzeli katoliško vero, spoštovanje in pokorščino do cerkvene oblasti. Naš narod bi ne bil več katoliški in morda tudi ne krščanski. Obred mora biti izraz vere in pobožnosti, ne upora, kletvine ali celo nevere.

Opominamo č. duhovščino naj se pripravi dokler je čas in naj vernemu ljudstvu prav temeljito razloži nauk o pravi cerkvi Kristusovi, o nje oblasti in o pokorščini, katero smo ji dolžni.

Prihodnjič o narodnosti obreda.

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

Danes se je otvoril novo izvoljeni državni zbor, o katerega usodi nima še nikdo

najmanjšega pojma. Po najnovejših poročilih bo imel državni zbor prve tri seje v dneh 31. t. m. ter 6. in 9. februarja. Presledek med prvo in drugo sejo porabi se baje v to, da se stranke pogovorile med seboj glede zborničnega predsednika. Danes je v tem pogledu toliko gotovega, da je kandidatura grofa Attemsa opuščena. Na površje stopati za to kandidato imeni prejšnjega predsednika dr. Fuchsa in pa dr. Pradeja. Tega zadnjega bi rade videle na predsedniškem stolu nemške stranke bivše levice. Ali nadejamo se, da iz te moke ne bode kruha, četudi lažejo nemško-liberalna glasila v svet, da so za to kandidato zavzeti tudi Poljaki. Lažejo, pravimo, ker so Poljaki v svojih glasilih že odločno izrekli svojo željo, naj bi bil izvoljen predsednikom prejšnji predsednik dr. Fuchs. Veliko je zanimanje tudi za vsebino, katero bode imel prestolni govor. Zaradi sestave tega govora so nastale namreč v ministerstvu še precejšne difference in morebiti niso sodili krivo oni, ki so pisali, da je ravno zaradi te zadeve pretiila ministerstvu kriza. Glavno ulogo pri tej stvari je imel češki minister dr. Rezek, ki je zahteval, da se v prestolnem govoru opusti vsako mesto, ki bi znalo žaliti Čeha. Židovsko-liberalni nemški listi bili so, kakor smo že zadnjič poročali, strašno nevoljni na dr. Rezeka in bi najraje videli, da bi ta mož odletel iz kabineta. Ker so pa vsi naszkoki na dr. Rezeka ostali breuspešni in so se razbili ob zaupanju, katero uživa ta minister pri kroni, potuhnili so se ti lažiliberaleci in strastni nasprotniki Čehov ter opustili za sedaj gonjo proti dr. Rezeku trdeč, da ni bilo nikakih difference v ministerstvu glede prestolnega govora in da je bilo „vse izmišljeno“, kar se je o tem pisalo, čeravno so bili oni prvi, ki so iztaknili te difference ter začeli rohneti proti dr. Rezeku. Kakor smo omenili že iz začetka tega našega poročila, se danes niti sanjati ne more komu, kaka usoda da zadene sedanji državni zbor. Vendar se prikazujejo že zdaj črni

LISTEK.

Kinderball.

Pravite da ne veste, kaj pomeni ta beseda. Zakaj niste prišli gledat? ker vas pa ni bilo, vam moram jaz povedati.

Pobiči in punčike so plesali, vidite. Porečete morda, da to ni nič posebnega. Zato vam moram povedati, kaki pobiči in punčike. Od 14—17 let. Odraščenih niso pustili zraven. Zdj pa sami vidite, da se o tem „Kinderballu“ že spleča govoriti.

Nekaj teh pobičev bere „Primorca“, časih tudi „Soča“. Notri pa je pisano o napredku. In sklenili so, da hočejo tudi oni napredovati. S čim se pa lepše napreduje, nego s plesom, kjer človek ne hodi počasi, ampak se hitro vrti in skače? In v glavnici teh naprednih pobičev je bilo sklenjeno: Ples priredimo, sijajen „mladinski ples“.

Pa da bi se pobiči sami vrteli! Treba tudi punčik.

Ivanček in Marica sta pasla kravice. To priliko je porabil Ivanček: „Ma-

rica, ti prideš na naš mladinski ples?“

„Ne vem, če me bodo pustili stariši.“

„Pa uidi!“ —

Justi je pestovala malo sestrico. Mimo po cesti je pripeljal sosedov Frane voziček, kamor je pobiral konjske odpadke. Hitro sta se zmenila, da bosta na mladinskem plesu plesala „prvi valček“.

Parčki so se množili.

Treba je bilo primerne prostora.

„Podjetna mladež“ ga je dobila.

Treba je bilo godca. Ponudil se je sam.

Treba je bilo denarja. Napredni pobiči in punčike so ga nabrali. Frane je prodal nabrane odpadke. Nekateri so imeli nekaj v šparovčku. In na vse zadnje: oče in mati imata tudi šparovček, pa da bi napredni pobič in napredna punčika ne znala vanj!

Treba bi še dovoljenja starišev.

Hitro je sklenil mladi zbor: napredni stariši bodo že dovolili, nazadnjaških pa ne vprašamo.

Vse je šlo po sreči. Upali so, da bo mladinski ples res nad vse sijajen, zlasti ker je več naprednjakov obljubilo priti zraven, da bi dali mladini pogum....

Prišel je težko pričakovani plesni dan. Pobiči in punčike so se pripravljali, da se dobro obnesejo.

Frane je znal kavalirsko dolžnost. Ves zlikan in zlizan je prišel po svojo plesalko, da jo popelje na ples.

„Grem še po Marico“, je dejala Justi. Frane jo je spremljal. Pa Marice ni bilo doma. „Je šla z materjo v cerkev“, so jima rekli. Nazadnjaška mati je bila namreč te misli, da pojdi štirinajstletno dekletce raje v cerkev nego na ples.

Ko je Justi slišala, kje je njena tovarišica, je začutila gorko okolo srca. Glej, tovarišica je v cerkvi — je mislila. Ti pa popoldne še šla nisi, in jutraj, kako si bila pri sv. maši? Kam si mislila? Pusti ples! V pogubo ti bo. Pohiti tudi ti v cerkev!

Morda bi bila ubogala notranji glas, glas dobre vesti, glas angelja variha. Pa Frane je dejal: „Pojdiva pa sama!“

In šla sta. Tam na plesišču pa je bilo že precej tovarišev in tovarišic.

Z nekaterimi so prišli tudi stariši. Pozdravili so se.

„Kje pa je Marica?“ je vprašal Ivanček.

„V cerkvi“, je tiho šepnila Justi, da bi je drugi ne slišali.

Ivanček se je obrnil. Notranji glas pa mu je dejal: In ti si tu? zakaj?

— — —

Pred Marijinim oltarjem je klečala Marica, poleg nje pa njena mati. Živo sta upirali oči v Marijino podobo.

Marija, Tebi priporočam svojega otroka — je molila mati.

Marija, bodi moja mati. Varuj me. Ohrani me nedolžno in čisto — je prosila hči.

Ona pa, h kateri sta vzdihovali, je poslala mir v njuni srci. Potolaženi in z zaupanjem, da ju dobra Mati usliši, sta vstali in šli.

Tam iz tabernaklja pa ju je blagoslavljal Gospod.

— — —

In tam na plesišču?

Ste li videli kdaj mlado cvetje, ki ga je poparil pomladni mraz? Kakó je poprej cvetelo, káko pa je zdaj!

oblaki, ki nam prorokujejo nevihto. V Pragi so namreč zborovali v nedeljo češki narodni socijalci. Četudi so sklenili, da se njih poslancem ne more vezati rok glede na njihovo taktiko, izrekli so se pa tudi vsi za to, da se začne proti vladi najstrožja opozicija. Napadali so srdito Mladochehe in češko konservativno veleposestvo ter se odločno izrekli proti sestavi ali obnovljenju prejšnje desnice ter skupnemu postopanju s Poljaki. Mogoče, da juha na Dunaju ne pride tako vroča na parlamentarno mizo, kakor so jo skuhali na tem shodu, ter da se gospodje še v zadnjem hipu premislijo. Mi sicer želimo Čehom najboljšega uspeha glede dosege njihovih narodnih pravic, ali želimo ob enem tudi, da bi se jim posrečilo iznajti primerna pota, po katerih dospajo do svojih pravic, ne da bi bilo njih postopanje škodljivo ostalim slovenskim bratom v Avstriji.

Novi angleški kralj Edvard VII.

Koj drugi dan po smrti svoje matere kraljice se je odpeljal iz Osborna, gradu, kjer je umrla kraljica, na vse zgodaj njen sin princ Gales s spremstvom v London, da prispeje pred državnim tajnim svetom na ustavo ter da prevzame časti in dolžnosti kraljeve. Iz Osborna namreč podal se je v kočiji najprej do luke Cowes. Spremljali so ga njegov brat vojvoda Yorški, vojvoda Connaught in princ Kristijan Slezvik-Holšteinski; nadalje v raznih vozovih vojvoda Argyll in minister Balfour, in razni drugi državni prvi dostojanstveniki. V luki Cowes je pozdravilo dolece streljanje topov, na kar se je vkrcal kralj s spremstvom na kraljevo ladijo „Alberta“, katera je dospela ob 1. uri popoldne v Portsmouth. Na prošnjo kralja se v Portsmouthu ni streljalo. Iz Portsmoutha se je podal kralj v kočiji v London; tu se je podal v palačo Marlborough, kjer so bili zbrani vsi principi in vojvodi kraljeve hiše. Na to se je podal kralj v državnem vozu v spremstvu vojvode Devonshire in ostalega spremstva v 20 vozovih v palačo sv. Jakoba, kjer je bil v stari zgodovinski dvorani zbran tajni državni svet. Tu je kralj zbranemu tajnemu svetu naznanil, da je umrla njegova mati kraljica Viktorija ter da je zasedel on prestol kot Edvard VII. kralj Anglije in Irske ter cesar Indije. Na to je prisegel na ustavo in vsi navzoči so mu prisegli zvestobo, na kar so mu principi poljubili roko. V tem so zagrmeli topovi v parku sv. Jakoba v pozdrav novemu kralju.

Po dokončani ceremoniji se je podal kralj zopet v palačo Marlborough. Lordmajor mesta Londona lord Balfour, ki je pooblaščen za vse tozadevne posle, je naznanil v četrtek ob 10 uri dopoldne prebivalcem mesta Londona, da je novi kralj nastopil vlado.

O razmerju mej kraljico Viktorijo in sedanjim angležkim kraljem prihajajo na dan zanimive stvari. Kar je za to razmerje v prvi vrsti jako značilno, je dejstvo, da princ Wales, sedanji kralj Edvard VII. ni bil poklican k smrtni postelji svoje matere, dočim so prišli vsi drugi živeči otroci. Pričakovati pa je bilo, da bi vsaj sam iz lastnega otroškega nagiba se podal k svoji materi, nahajajoči se v smrtni nevarnosti, a princ Wales se je rajše odpeljal v Sandringham. Še le v zadnji hip je bil princ po-

Ste li videli mlado žito? Klase je jelo poganjati. Pa se je navalilo na nebo temnih oblakov, in zapihal je leden veter med njim, pa udarila toča. Strta je setev. Kje na celi njivi je še kako steblo celo, nepoškodovano, nepobito? Se bo še vzdignilo? Še obraslo? Še zorilo? In tam na plemišču?

S težko glavo je prišla Justa domov. In potem te sanje! Vrtela se je, vrtela. Ni hotelo končati to vrtenje. Potem pa je padala, padala globoko, v prepad. Stresla se je in vzbudila.

O té sanje! Pa kaj sanje, resnica! Kje sem bila? Kaj sem delala? In mišila? Pa te želje! Prostovoljne nečiste želje! Prvič v življenju!...

Ali zdaj veste, kaj je Kinderball! Letos prve nečiste želje. K letu prvo nečisto dejanje. Pa kedo bo čakal celo leto? Napredujmo! Napredek na vseh straneh! A pred vsem napreduj ti mladina, naša nada, naš ponos, naša bodočnost, napreduj, napreduj v — prepad!

L. K.

zvan v Osborn, a uzrok temu so sledeča dejstva. Mej kraljico Viktorijo in njenim najstarejšim sinom sedanjim kraljem Edvardom je vladala že dolga leta huda mržnja, katero je povzročalo lahkomišelnost življenja princova. Stvar se je začela v Oxfordu, kjer je uganjal za angleškega prestolonaslednika tako sramotne stvari, da ga je moral priti karati njegov tedaj še živeči oče. Mej očetom in sinom se je vršil takrat nastop, o katerem je šepetala vsa angleška javnost. Napetost med materjo in sinom pa se je še povečala, ko se je poročil princ s hčerjo danskega kralja, proti kateri ženitvi je bila odločno kraljica, dasi se je pozneje sprijaznila s svojo sinaho. Princ pa je kmalo jel tudi hrepeneti po angleškem prestolu in je radi tega želel, da bi se kraljica Viktorija umaknila s prestola. V tem pogledu je kar najbrezobzirneje jel nastopiti proti svoji materi. Pod njegovim uplivom je prinesel list „Times“ članek, ki je nasvetoval, naj bi se kraljica odpovedala prestolu, a lord Disraeli-Beaconsfield (žid) je v nekem javnem govoru izrekel besede, da je kraljica duševno in telesno nesposobna za vladarstvo itd. Te stvari so seveda silno razburile vso angleško javnost, a ne manjše tudi kraljico samo, ki je na to dala objaviti, da dokler ima še količjak moči, hoče vladati ona sama. Vsled te izjave se je unelo na strani prestolonaslednika skoraj pravečato sovraštvo do svoje matere in uprav temu nagibu da je tudi pripisati dejstvo, da se je unela vojna v južni Afriki, o kateri je princ znal, da bode najhuje pretresla kraljico. Kajti princ Wales, tast vojvode Fife, ki je eden načelnikov v južno afriški družbi, katerega na čelu je stal znani Cecil Rhodes, šel je v vsem na roko ministru Chamberlainu, ki je uprav izrte izvil vojno v južni Afriki. Tako je princ Wales s svojimi nečlovekoljub. pristaši dosegel svoj sebični namen: vojna v južni Afriki z vsemi za Anglijo usodepolnimi posledicami se je unela in zadala smrtni udarec ponosnemu srcu kraljice Viktorije — že 60-letni princ pa je došel na angleški prestol, katerega je tolikanj zaželel.

V Bolgariji je prišlo na krmilo novo ministerstvo, katero je sestavil minister Petrov, sedanji „ljubljenec“ princa Koburškega. Ta dogodek pa je zelo razburil vso bolgarsko javnost, kajti Petrov, ki je desna roka Koburžana samega, je ozlovoljil zlasti vojaške kroge na skrajni način. Vsled njegove odredbe je bilo o novem letu promaknenih na višja mesta mnogo častnikov, ki tega niso zaslužili, a zapostavljenih mnogo starejših in zaslužnejših mož. Oziralo se je samo na ljudi, ki ugajajo po licu Koburžanu.

Ta zadeva pa je kakor ogenj na smodnik v tem času, ko spor z Rumunijo ni še urejen, kajti mnogo užaljenih častnikov je že odstopilo od vojske in odstopi se še množijo.

V francoski poslanski zbornici se nadaljuje razprava o kongregacijskem zakonu. Kot glavni govornik proti temu zakonu je nastopil grof de Mun in pobijal trditve poročevalca Trouilleau-a zlasti glede premoženja od židoliberalcev izmišljene „mrtve roke.“ De Mun je dokazal, da objavljeni statistički podatki niso resnični, ker cenijo kongregacijsko premoženje na milijardo frankov, dočim pravo premoženje kongregacij znaša mnogo manj. Ministerskemu predsedniku je de Mun očital, da se je udal grožnjam socijalistov in prezrl mnogobrojne zasluge kongregacij za Francozki narod. Minister Waldeck-Rousseau je odgovarjal, da kongregacijski zakon ni nasproten cerkvi, vlada da hoče s tem zakonom le zagotoviti mir v državi. Ni se pa nadejati, da prodere ta zakon, ker bode proti njem glasovalo mnogo poslancev, ki niso prijatelji Cerkve, a le, da vržejo sedanje nepriljubljeno ministerstvo.

Novice.

Duhovske vesti. Umrl je 27. t. m. ob 4. uri zjutraj na Gradu pri Mirnem preč. g. Andrej Leban, bivši vodja svetišča na Sv. Gori. Preselil se je tja iz sv. Gore še-le pred 6 dnevi. V tem času zalotila ga je huda pljučnica, kateri je tudi podlegel. Blagopokojni je bil rojen v Žabčah pri Tolminu dne 13. oktobra 1836, v mašnika posvečen pa je bil dne 24. septembra 1864. Služboval je kot kaplan v Bovecu do l. 1869, potem kot vikar v Soči do l. 1880, od koder je

opravljal tudi Trento. Prišel je potem v Grgar, kjer je ostal do leta 1894, dokler ga niso imenovali za vodjo svetišča na sv. Gori. Kot tak bil je izvenredno delaven in se je tudi za časa njegovega bivanja na sv. Gori mnogo spremenilo in zboljšalo v proslavo svetišča. Blagopokojni je bil vzgleden in unet dušni pastir, pravi in odkritosrčen prijatelj vsakomur, bil je jako usmiljenega srca, vsled katerih uzornih čednosti si je pridobil ljubezen in spoštovanje vsih, ki so ga poznali. Naj počiva v Bogu! Pogreb se vrši danes ob 9. uri predpoludne.

Truplo rankega so v torek prepekljali na pokopališču na sv. Gori. — Njegovi sošolci so bili preč. g. Jožef Skočir, dekan v Devinu in preč. g. Wester Janez, kurat v Otaležu.

Na Sv. Gori je umrl dne 28. jan. P. Feliks Podbregar, ki je došel sem 18. t. m.

Imenovanje. Minister-predsednik kot voditelj ministerstva za notranje stvari je imenoval višjega inženjerja Edvarda Bonavio stavbenim svetnikom, inženjerja Hugona Rudona in Karola Obersta višjima inženjerjema in stavbenega pristava Artura Glessiga inženjerjem v državni stavbeni službi na Primorskem.

Deželno nadsodišče v Trstu je imenovalo pravnega vežbenika dež. sodišča Nikolaja Zieglerja, avskultantom in pisarniškega pomočnika Antona Linardiča, kancelistom na okrajnem sodišču v Voloskem.

Vipavska železnica. Za vipavsko železnico se pridno kupujejo „švelarji“. Prišlo je že tudi ter se naselilo v Št. Petru pri Gorici nekaj delavskih nadzornikov, ki gledajo na to, kje bi dobili delavcev. V prihodnjih dneh započenejo z delom, kar se dozdaj ni zgodilo zaradi kratkega dneva. „Soča“ pa zopet poreče, vse to so le — „flavze“.

„Eco del Litorale“ pravi v št. 9 in 10. t. l.:

1. V „slovenskem katoliškem delavskem društvu“ se je po lajiku napravila (sia mossa) interpelacija na kardinala glede vpeljave slovenskega blagoslova (benedizione) po goriških cerkvah. S tem je društvo prekoračilo svoj delokrog (la sfera di attività), ker je v teh rečeh poklican edino škof. — (To očitjanje ponavlja „Eco“ zopet v št. 12.)

2. Prošnjo gor. Slovencev imenuje „Eco“ zaničljivo: peticijo dojenčkov in otrok (lattanti e bambini 3000) ter jo očitvidno spravlja v zvezo z zahtevo „Soče“ in „Edinosoj“ glede grško-slovenskega obreda, ko kliče: Kdo bo zidal grško-slovenske cerkve v Gorici? Ali morda dojenčki in otroci podpisani v slavni (famosa) peticiji 3000?

3. Če bi se vpeljala 3 Češčena Marije po prvi sv. maši ob nedeljah in praznikih v slovenskem jeziku, pravi „Eco“, da bi se s tem škodilo veri in miru med obema narodnostima in bi bilo dobrim ljudem v pohujšanje.

Odgovarjamo:

1. Ni res, da bi se bila v „Slovenskem katoliškem delavskem društvu“ napravila interpelacija. „Delavsko društvo“ kot tako ni imelo pri tem ničesar opraviti. Tudi ni res, da bi se bila napravila kaka interpelacija, ampak le ponižna prošnja goriških Slovencev (okoli 3000 podpisov) do Em. kardinala Res je, da so prošnjo podpisali tudi nekateri udje „Slovenskega katoliškega delavskega društva“, toda ogromna večina podpisanih niso udje katoliškega delavskega društva. ni ud onilajik, ki je prošnjo izročil. „Katoliško delavsko društvo“ ni tedaj zaslužilo, da mu je „Eco“ očitni prekoračenje delokroga. Sicer pa bi ne bila prav nobena pregreha, ko bi bilo tudi „katoliško delavsko društvo“ kot tako napravilo omenjeno prošnjo, kajti prositi sme tudi društvo. Prepričani smo tudi, da prošnja ne bo ostala brez uspeha, ker je opravljena. V nobeni farni cerkvi v Gorici ni za Slovence popoldanske službe Božje, med katero spada v prvi vrsti sv. krščanski nauk. V prošnji do Em. kardinala je pred vsem omenjen krščanski nauk in ne „benedizione slovena“, kakor piše „Eco“ namenoma.

2. Da imenuje „Eco“ prošnjo goriških Slovencev: peticijo dojenčkov in otrok, moramo obsojati. Obsoja pa se tudi „Ecov“ „parziale“ sam, kajti če je resnica, da je v Gorici okoli 3000 slovenskih dojenčkov in otrok, je pač prošnja ne samo umestna, ampak nujna, kajti mesto bi bilo v tem slučaju skoro izključno slovensko. Naravnost

nesramno pa je, da poprašuje „Eco“, kdo bo zidal grško-slovenske cerkve v Gorici, ali morda dojencci in otroci podpisani v peticiji 3000? Kaj ima peticija 3000 opraviti z grško-slovenskim obredom?

3. Glede 3 Češčena Marij je resnično sramotno, da se katoličani med seboj prepiramo. Stvar je tako malenkostna, da bi o njej ne smeli niti govoriti. Vpeljava 3 Češčena Marij v slovenskem jeziku pri maši, pri kateri so skoraj izključno Slovenci navzoči, bi bila vsem dobrim ljudem v veselje, a ne v pohujšanje!

Mi privoščimo Italijanom po vseh farnih cerkvah v Gorici in tudi Furlanom v cerkvi sv. Roka vse, karkoli je v dušni prid. Zakaj bi se tudi Slovincem ne privoščilo iz srca?

V ostalem se z „Ecovim“ člankarjem vjemamo, le prosimo, naj bi proti grško-slovenskemu obredu ne navajal več tako neslanih dokazov, kakor je ta-le: „Če Slovenci zdaj ne razumejo latinski, bodo še manj razumeli staroslovenski, kakor bi rekel: Če Italijani ne razumejo staroslovenski, še manj razumejo latinski.“

† Umrl je nocoj na Gradu v Gorici g. Luigi Rocca posestnik in cerkveni ključar. Pred sedmimi leti je iskal pri zdravnikih pomoči radi zobobola. Operacija se je pa tako nerodno izvršila, da je sedem let strašno trpel, dokler ni v strahovitih bolečinah izdihnil svojo blago dušo. Bil je zelo pobožen, potrpežljiv in svet mož. Njegovo revno telo izročijo jutri zemlji, toda duša njegova gleda brez dvojbe že obliče Božje.

Prvi sneg na Goriškem. Včera je privkrat sneg pobelil naše gore, Kras in tudi dolino.

„Soča“ je zelena same nevoščljivosti, ko vidi, da se krči število njenih naročnikov, širi pa vedno bolj krog „Primorskega lista“. Svoj žolč je izlila v 8. šte. t. l. „Klerikalci — tako piše — molzejo denar iz ljudstva na vseh koncih in krajih; celo po cerkvah se pobira kardinalov davek. Kaj toraj za par tisočakov na leto, ako se za ta (!) denar razširja list, ki živi svoje grešno življenje edino le v poneumnjenju (!) ljudstva, ker v nevednosti in verski fanatičnosti ljudstva se najbolj godi klerikalnim oblastnežem. V ta namen širijo „Prismojeni list“.

Ste čuli nevoščljivko? Kar dve muhi hoče vbiti z enim mahom: odvrniti ljudstvo od prispevanja za prepotrebno malo semenišče, in odvrniti je tudi od „Primorskega lista“.

V ta namen jej služi pristno liberalno sredstvo: obrekovanje, češ, „kardinalov davek“ — se rabi tudi za „Primorski list“. — Na to podlost jej tiče le priimek nesramne obrekovalke!

Znano je našim čitateljem, da je naš program katoliški program! Hvala leži smo torej „Soči“, da je vsaj očitno povedala, kaj je v njenih očeh katoliški program: namreč le nevednost, verska fanatičnost, ter da služi le v poneumnjenju ljudstva!

Katoliško ljudstvo jemlje na znanje to „Sočino“ razlago, ter bo znalo ob priliki z njeno nesramnostjo obračunati!

—l.—

Za vero se „glihajo“! — „Slov. Narod“ in za njim — se ve — „Soča“ (šte. 12.) priobčujeta članke, v katerih velemodro ugibata, kaj bi bilo boljše (!) delovati za pravoslavlje (!) ali unijatstvo. — Vprašamo tu one zaslepljene, ki niso hoteli nikdar verovati, da je liberalna stranka protiverska, kaj porečejo k takemu „glihanju“ glede vere. — Je-li človeku, ki je pripravljen — v slučaju — delovati tudi za razkolne, pravoslavne odpadnike, še sveta katoliška vera? Mi pravimo: ne in ne, ker za sv. vero se ne „gliha“, kakor za kravo na semnju! —l.—

Zrna iz „Sočinega“ katekizma. — „Soča“ piše na raznih mestih: „Nikdo ni dolžan biti lojalna — Latinska hijerarhija (k tej pripada tudi papež! Op. ured.) je šla doslej vedno na roko našim narodnim sovražnikom. — Duhovniku ne gre v prvi vrsti za koristi ljudstva, ampak za neko absolutno nadvladje, za podreditev ljudske volje pod svojo. — „Finis sanctificat media“, je načelo vzgoje „lomenatarjev“. — Klerikalizem (recte: katoliška vera!) vendar ni za novo dobo. Učenje: Le trpi, prenašaj vse težave brez tožbe, čaka te v nebesih

večje plačilo! — ali pa: Čim več trpiš, toliko lažje prideš v nebesa! — „pač ni za nas!“

Tako piše „Soča“! Ti pa, verno slovensko ljudstvo, sodi, so li ta zrna zrašla iz katoliškega prepričanja, ali ne...!

Naše učiteljstvo. — Dne 17. t. m. sem se peljal iz vipavske doline v Gorico. Z menoj v poštne vozu je bil tudi učitelj St. F. Ko se pripeljemo blizu mesta, reče učitelj: Poglejte, to palačo je vkupil kardinal za svoje semenišče, da bo v njem vzgajal razgračaje, kričaje in zdražbarje!

Taki so napredni učitelji!

Pri delu ponesrečil. — Delavec Janez Petrevčič iz Gorice je kopal pri novem mostu čez Sočo pri Barki. Pri tem se je vsulo kup gramoza nanj in ga je močno poškodovalo na levi nogi.

V Komnu je umrla dne 28. t. m. gospa Margarita Mrak, udova c. kr. gozdarja. N. v m. p.!

V Črnicah so imeli naši naprednjaki občni zbor bralnega društva v „liberalnici“, tako imenujemo mi sobo omenjenega društva. Tu se jih je zbralo kakih 25, med njimi tudi več naših. Prišel je tudi in pristopil naš profesor, pa tudi znani batujski učitelj je bil tam. G. predsednik Kosovel je izredno navdušeno govoril, se skazaval, predlagal razne lepe reči. Posebno je zborovalce navduševal za narodno petje... in to on pevec, ki pa ne prihaja k nobenim vajam. Odbor je večinoma ostal poprejšnji, le naš profesor je na novič... ta bo pa sedaj glavni stebor društva. — Polno blagajnico so izročili klerikalcu, češ, ta je poštenjak... sicer pa nas imajo za sleparje, lažnike za farske podrepnike itd. — Pri točki, katere časnike naj se naroči v tek. letu, tu so vendar sprejeli poleg „Soče“ tudi „Gorico“. To pa, da si ohranijo ude klerikalcev, oziroma da jih še privabijo... Toda, ne boš Jože! Pa tudi so naročili „Gorico“, da bodo videli, kaj in kakó lažejo ti grdi klerikalci... radovedni so vendar! Tebe pa: „Prim. list“ je zadela huda, izbrcnili so te kot si dolg in širok. Sicer pa bodi potolažen, ker od novega leta sem te prebiramo v mali črniški fari kar v 36 iztisih. Na našo pošto pa prihaja vsak četrtek kar v kakih 55 iztisih... in napravljaj našemu lib. poštne mu upravitelju toliko sitnega dela! Oh, še več pa našemu naprednjaku obhodniku, ki te tako težko in nerad nosi okoli po celi fari naši, po Selu in po Kamenjski fari. Pa saj je dobro plačan; zato te, dragi in nam priljubljeni „Prim. list“ mora prinesiti vsakemu naročniku na dom. Nam nič mari, ali Te rad ali nerad nosi.

Volanje pri Tolminu. — V našo vas so zahajali trije „Primorci“. Med letom so poslali enega nazaj. Na koncu leta pa še drugega. Dotičniku so na to kar dva poslali. Vrnili se je zopet, pa ni nič pomagalo. Zdaj se je zapisalo na pas: Nazaj in se ob enem poslala dopisnica, da ni treba več tega umazanega pošiljati, da bo dotičnik dal tiste kronice rajši za „medli ofer“ kakor za „Primorca“.

Vidite, g. urednik, tako nesramno vsiljujejo „Zamorca“!

S Tolminskega. Dolgo sem čakal, pa nisem nič pričakal. Kaj pa? Čakal sem, kedaj bo stara opraviljka goriška, kateri je ime tudi „Soča“, poslala zveplo in strela na naš hribovski „piccolo Parigi“, po domače Tolmin.

Težko sem pričakoval ono številko „Soče“, v kateri bo žgala Tolmince radi narodnega izdajstva.

Tolminci izdajice naroda?! Tolminci, kateri so imenovali dr. Gregorčičeve volilce izdajice in jih obkladali še z drugimi primki in naprednimi surovostmi, oni izdajice?!

Čujte in strmite! Lahon Lenassi je dobil v narodno naprednem, razsvetljenem Tolminu osem glasov proti dr. Tumi.

Ta je tisti Blaž Lenassi, katerega je Gabršček še pred par leti imenoval zagrizenega nasprotnika Slovencev in irredentovca.

V hiši jednega volilca sta županski urad in posojilnica, katerih načelnik je narodno napredni državni poslanec. Ali mislite, da je kaj ukrenil? Nič, ker to bi bilo preveč nazadnjaško.

Uredniku „Soče“ pa še to na uho povem: Ko bi bili hoteli le malo pomešati tisto blago, katero se Vam tako dopada in je imenujete „tutti frutti“, bi bila napredna stranka brez poslanca.

Tu peri in pometaj, stara hinavka! Tu ti ni treba stopiti na nobeno gnojšče, pobrskaj na sredi trga, pa boš imela toliko gnoja za „tutti frutti“, da bo prej konec tebe in Gabrščeka, kakor boš vsega prekidal.

V Tolminu se razvija v „seni narodno napredne“ stranke italijanstvo in „Soča“ k temu molči. Po čem to diši?!

Pa znal bi kdo ugovarjati, da delam krivico Gab., meneč, kaj more on zato, ako mu nobeden ne sporoči. Temu oporekam.

V Tolminu je generalštab „narodno napredne stranke“ zabrbe, — gg. narodno napredni učitelji so pa njegovi adjutanti — kateri je sporočil svojemu šefu in „Soči“, kako junaško se je obnašal pri volitvah v IV in V. kuriji in kot podrejena oblast je gotovo izpolnil svojo dolžnost pri volitvi za trge in mesta.

Morda pa „Soča“ za to molči, ker je generalštab prestrogo postopal in vka- zal podreti hiše izdajicam narod. voditelja? Kaj še! Na dan volitve se mačka generalštaberjev ni zamijavkala proti volilem Lahona. Ali niso naprednjaki res pravi junaki!

In vi gg. adjutanti, ki ste ponosni na pridevek „napredni“, ali se ne sramujete takega generalštaba, takega naprednjastva?

G. urednik, še nekaj Vam zaupam, da mislim priobčevati v Vašem listu — se razume, ako boste dovolili in dali listu prilogo, ker zdaj ima premalo prostora — „galerijo slik narodno naprednega generalštaba v Piccolo Parigi in njegovih adjutantov“.

Večino njih imam že v glavnih potezah na platnu — pardon — na papirju in Vas zagotovem, da bi jih bil že zdaj sam Gabršček vesel. Pridobil si bom tudi sotrudnike, da mi bo mogoče slike Vam podati v najmodernejšem genru, da Vam ne bo mogel tudi najstrožji kritik očitati mračnjastva in nazadnjastva. Ako boste Vi g. urednik še za dobro reklamo skrbeli, je „gšeft“ gotov. Klin s klinom. A pel.

V Tolminu se je 28. t. m. spet pričel šolski pouk. Ker so otroci imeli maruskle (ošpice), ga ni bilo tri tedne. Popolno pa bolezen še ni jenjala.

Iz Cerkna. — (Naprednjaške lopovščine.) Prizor. Iz krčme prihaja mladenič in je namenjen proti domu. Za njim pa pride narodni naprednjak, poln Gabrščekovega žolča. „Ha, tudi ti si izmeje one farske bande“, zadere se naprednjak, možak oženjen in sune mladeniča z vso močjo, da isti pade na tla in se komaj spravi domov. — Ali uči tudi to narodni napredni program in nauk? Ali se mora vbivati s pestmi narodno-napredni nauk v ljudi? Ako želi g. Gabršček v svojem človekoljubju začeti nabirati milih darov za žrtvo od njega izvirajoče strasti, naj nam poroča! Živec ima menda vže dovolj. O pazovalec.

Iz Kanala. — V „Sočinem“ članku št. 5. od 10. januarja 1901. se čita, kako so se neki prezvestneži predrznili zagovarjati krivičnega in obsoditi nedolžnega. Kar pišejo o gospodu podružniku, je vsa stvar preveč pretirana v člankih „Soče“. Kar se je pripetilo v sakristiji 30. decembra 1900., je kriv le mežnar sam, ker je g. podružnika se svojo nepokorščino in predrznostjo prvo pred oltarjem razjezil in nadražil z nepristojnim ogrinjalom, potem pa mu v sakristiji na lepe in povsem mirne opomine glasno in z nepristojnimi razžaljavimi besedami odgovarjal. Torej ni čuda, ako je g. podružnika prišla jeza.

Nikakor ni res, da je revež kri bruhal. Ljudje, ki so bili še ta čas v sakristiji in v cerkvi, niso videli ni znamenja krvi, res pa je, da je mežnarja bilo slišati kričati. Dvakrat se je prikazal na vratih sakristije ves razkačen. Pihal je in ljudje, ki so ga videli, so rekli: Dobro, da ne poči od jeze. S pestjo je udarjal po omari v sakristiji. Morda se je kaj ranil, da je tekla kri, ali pa se je vgriznil v jezik.

Dobre roke mežnar ne potrebuje, ker njemu nese mežnarja dvakrat toliko kakor podružnikova plača, pa je tudi vreden ni po obnašanju nasproti gosp. podružniku.

Ni res, da je mežnar ugleden v cerkvi in zunaj, ker očitno je, da bi bilo marsikaj lahko bolje. Tudi ni res, da se je izvestni in marljivi g. organist odpovedal orgljanju zavoljo g. podružnika, ampak ker občina Kanal in okolica

niso hoteli zboljšati plače od 120 gld. na 150 gld. na leto. — Pa tudi pobiranje ajde ne! (Ne eno, ne drugo!)

Da cerkev nima pravega gospodarja, to ni g. podružnik kriv, ampak Kanaleci sami. Pri popravljanju cerkve ni bila glavna moč vroči in sitni gosp. podružnik. Ko bi se bilo jemalo ozir na njega nasvete, bi se bilo dalo mizarско delo na dražbo, a tega se ni storilo, nego odgovorilo se je, da mežnar je vže ves les zrezal, (a kdo je to ukazal?). Ko bi se bilo dalo na dražbo, računili bi bili drugi mizarški mojstri za okvir oknom največ 50 gld., a mežnarju so plačali, kakor je zahteval sam, po 85 gld. Lepa svota! Za sedem oken 595 gld. Po gosp. podružnikovem nasvetu bi bilo cerkvi prihranjenih blizu 245 gld.

Da je počil veliki zvon, temu tudi ni g. P. kriv, ker njemu niso bili zvonovi v zvonjenju izročeni, ampak mežnarju. — O stolpni uri velja istol. Sitni „kaplanč“ si ni vzel 14-dnevnega dopusta, ne za Tirolsko ne München, ne Bavarsko, ampak je opazoval in nadzoroval, kakor mu je bilo naloženo.

Gosp. Pečenko ni nadlegoval, tudi ni vzel ne zidarjev, ne malovarjev od cerkve proč, mejtem ko je bilo pri cerkvi največ siljenega dela, ker sitni „kaplanč“ nima nobenega poslopja v Kanalu, da bi prezidaval ali prekrival.

Ni bilo zadosti, da se Kanaleci uže dolgo jako čudno vedejo pred svetom, zdaj so si dali še lepše spričevalo s tem, da na nesramen in pretiran način črniijo in se maščujejo proti gosp. P. To delata dva ali trije. Ljudstvo na sploh pa ga spoštuje in ljubi, in ne dal Bog, da bi ga nam odvzeli, ker potem bi ljudstvo in cerkev bili izročeni na milost in nemilost mežnarjevemu gospodarstvu. —

V nedeljo 20. t. m. se je vsilil mežnar sam na kor pri zadnji maši, ali petje je bilo tako, da ljudstvo ni moglo peti, ne prijeti za njim, pogledovali in smejali so se. Drugi pa so šli ven iz cerkve. Raje naj bode tiha maša, nego poslušati take jeremijade, ker ljudstvo ne more in noče videti, ne slišati mežnarja na koru. Naj se mu prepove enkrat za vselej, da nima nič opraviti na koru, ker tam ima gosp. nadučitelj Verč svoje pevce, a mežnar naj pazi na svoje delo v sakristiji in cerkvi.

Toliko naj bode v odgovor na oni falotski dopis v „Soči“ od 10. t. m. št. 5. — (Kdor ima maslo na glavi, ne sme na solnce).

Iz Bukovice. — S težkim srcem poročamo o volitvi novega gospodarskega sveta. Kar smo ta dan doživeli, je pa preveč. Po prizadevanju nekaterih Rencanov, zlasti naprednjaka Pahorja in mlinarja, je lepa Bukovica prodana tako rekoč Lahom. Mesto da bi izvolili prave moze domačine, izvolili so v bukovski gospodarski svet dva Laha. Bukovčani so radi tega potrli in po pravici. Toda zdaj je prepozno. Prej so morali o tem misliti!

Renški naprednjaki, ki so pred tremi leti uganjali vse mogoče reči proti Culotu, da ga je morala žandarmerija varovati, so zdaj istega Culota volili v bukovski gospodarski svet. Sramota! Taki so „Sočini“ pristaši!

Pri Sv. Luciji je dobila farna cerkev spominski križ z znanim napisom v staroslovenskem jeziku: „Jesus Krist-Bog-človek-zivet-cesar strnel-vladiet leta 1901“. Celjuštum križ sveti v cerkve vložen iz izreškim očee naš prošenie 100 dn jednou v dne“. Križ je bil minolo nedeljo slovesno blagoslovljen, oskrbela ga je „knjižara sjemeništa v Splitu“. Napis je v latinskih črkah, da ga lahko vsakdo bere. —

V Borjani so po noči mej 22. in 23. t. m. nezani uzmoviči ukradli posestniku J. U. h. št. 70 dve kozi. Posestnik je na samoti pri Nediži. Tako so pošteniakoviči laže izvršili svoj načrt, ne da bi jih kdo opazil.

Iz Biljane. — Kakor smo že zadnjič poročali, zgorelo je posestniku Markočiču veliko poslopje. Škoda so cenili domačini nad 5000 gld. Zavarovalnica „Danubio“ pa je cenila dne 25. t. m. le za 2600 gld. in 80 kr. Ljudje pravijo, da se za ta denar ne napravi niti golo poslopje. Vsled tega hočejo vsi kmetje, ki so pri oni zavarovalnici, odstopiti.

Iz Oseka nam poročajo, da v izhodnem delu vasi nimajo vode že od novega leta sem. Preskrbljeno je veliko slabši kakor na Krasu. Bodi s tem opozorjen g. podžupan, ker brez vode ni

mogoče biti. Gorje, ako bi nastal ogenj! S čim naj bi gasili ubogi ljudje?

Razpisana ustanova. O! pričetka prvega semestra šolskega leta 1900/1901. se bode delila nastopna dijaška ustanova: Peto mesto dijaške ustanove Jožefa Gorupa letnih 500 K za učence srednjih šol in 520 kron za slušatelje visokih šol.

Pravico do nje užitka imajo: a) dijaki slovenske narodnosti iz ustanovnikovega sorodstva; b) dijaki slovenske ali hrvatske narodnosti iz Kranjske, Koroške, Štajerske, iz Primorja, t. j. iz Trsta, iz Goriško-Gradišanskega, iz Istre, potem iz Reke in hrvatskega Primorja in c) kadar ni takih, dijaki drugih slovenskih rodov.

Pravico podeljevanja izvršuje ustanovnik.

Prosilci za to ustanovo naj svoje s krstnim listom, z ubožnim listom, z izpričevalom o cepljenih kozah, potem s šolskimi izpričevali o poslednjih dveh semestrih in kadar prosijo za ustanovo iz naslova sorodstva z zakonitim rodovnikom opremljene, najkasneje do 10. februarja t. l. vložijo pri pristojnem šolskem ravnateljstvu.

Na prodaj je bel mašni plajšč. Cena mu je le 48 kron. Vdobi se pri cerkovniku v stolni cerkvi.

Na Koroškem. — (Sloveska z maga.) Pri občinskih volitvah v Št. Štefanu ob Zili je sijajno zmagala slovenska stranka. Izvoljenih je 16 naših in samo dva nasprotna odbornika. — V Kotljah je slovenska stranka po hudi borbi zmagala v III. in II. razredu. Občina je bila doslej v nemčurskih rokah. Slava značajnim volilem!

Napad na župnika. V Krozie, okraj Kowno v Galiciji je prišlo dne 25. t. m. šest našimljenih možakov po noči buditi iz spanja tamošnjega župnika. Zahtevali so, naj gre k bolniku. Ko je prišel župnik med nje na dvorišče, vrgli so mu okolo vratu vrvi in zahtevali, da jim izroči 12.000 rubljev, katere je imel shranjene za zidanje cerkve. Župnik jim je to obljubil storiti ter peljal lopove v svojo sobo, kjer je odprl neko omaro. Že so mislili roparji, da jim na mah odšteje župnik zahtevano svoto in zadovoljno so čakali za vrtni. Toda zmotili so se. Župnik je vzel iz omare revolver, ne pa denara, pomeril na lopove in bliskoma sprožil pet strelav. Dva roparja sta bila hipoma mrtva, ostali so zbežali. Ko so na streljanje prihiteli ljudje v župnišče, spoznali so v ustrelenih okrajnega glavarja in njegovega adjunkta. Sumi se, da so tudi ostali roparji uradniki okrajnega glavarstva.

Glasba. (Iz Gorice.) Ker mi je več gg. odjemalcev moje „cerkvene pesmarice za učence“ željo izrazilo, da bi imeli k tej pesmarici radi tudi primerne igre za orglje ali harmonij, zato sem spisal 117 prediger in mediger k pesmarici, katere imajo namen pevce na sledečo pesem pripravljati in po končani pesmi iste glasbeno misel nadalje razvijati. Preč. kn.š. ordinarijat v Gorici mi je dne 12. jan. t. l. na to zbirko podelil „imprimatur“. To zbirko nameravam kamnopolnim potom izdati, ako se na njo toliko naročnikov oglasi, da bi ne trpel preveč občutljive materijalne izgube. Zvezek bo vkljub obširnosti kar najbolj mogoče po ceni. Vabim torej preč. cerkvena predatojništva, gg. učitelje in organiste, da mi izvolijo naznaniti svoja čast. imena k naročbi te nove zbirke Op. 192. Odličnim spoštovanjem

Danilo Fajgelj,
Gospodska ulica št. 14.

Naša društva.

Družba sv. Mohorja. Prosimo častite družnike, ki niso še plačali letnine, da store prej ko mogoče. Pozivljamo pa tudi druge, ki niso še udje te prekornostne družbe, da pristopijo v obilnem število. Vpisuje se v stolni cerkvi. Določeni čas za vpisovanje se kmalu sklene. Kdor hoče za dve kroni dobiti šestero lepih, prekornostnih knjig, naj pohiti!

Kobarijska posojilnica je imela l. 1900. tale promet: dohodkov 172.367 K 60 h, stroškov 169.933 K 26 h. stalni promet torej 342.300 K 86 h.

Za „Alojzijevišče“. — Preč. gosp. Fr. Stepančič 10 K na podlagi zmage katoliške stranke pri zadnjih volitvah v V. kuriji; preč. g. Št. Kerkoč 10 K; preč. g. Ant. Berlot 20 K. Bog povrni!

Za kratek čas.

Oče in sin. V neki vasi goriške okolice so ljudje z začudenjem poslušali ta-le pogovor mej „naprednim“ očetom B. in njegovim sinom Stankom: „Stanko, povej, koliko bogov je?“ — Stanko: „Dva, Bog Oče v nebesih in Tuma na zemlji!“ — Oče: „Prav, moj sin, če hočeš biti dober kristijan, moraš najprej verovati v Tumo!“ Nato je oče položil kapo z napisom „Tuma“ na glavo „nadejpolnemu“ sinu!

Gospod, ki nikdar ali k večjemu le ob cesarskih dnevih pride v cerkev, se čuti užaljenega, ko mu nekdo to očita in hoče veljati kot veren kristjan. Da dokaže resnico svoje trditve, pravi: „O, jaz sem pač dober in goreč katoličan, saj hodi moja stara mati vsak dan v cerkev, moja sestra je tretjerednica in moja bodoča žena je tudi zelo, zelo pobožna“. Čudno le, da pri takem sorodstvu on ni kar svetnik!

Pred sodnijo. Sodnik: Povejte Miha, kako ste vi mogel svojega lastnega brata okraštiti?

Miha: Prav lahko! Treba je le nekoliko dobre volje.

Prošnja.

Društvo Slovencev v Egiptu „Slovenska Palma na Nilu“ v Aleksandriji (Egipt) je sklenilo vstreti najnujnejšim potrebam tukajšnje slovenske kolonije. Žalibog, slovenska kolonija v deželi piramid nima zadosti lastnih sredstev, kajti izven komaj 30 dobrih slovenskih družin šteje ona čez 6000 slovenskih služkinj ponajveč iz Primorja in iz Kranjskega.

Živa potreba je organizovati, združiti toli različnih elementov v trdno celoto, ki bi bila v čast imenu slovenskemu. Kot najnujnejša potreba v to je zgradba male slovenske cerkvice v osnivanje slovenske cerkvene občine po vzgledu drugih kolonij na Jutrovem ter ob istem zgradba male slovenske bolnišnice v blažilo telesnih bed toliko tisoč slovenskih služkinj. Cerkvica (zemljišče je že kupljeno) bo posvečena slovanskima blagovestnikom sv. Cirila in Metoda ter bo prva slovenska in sploh slovanska hiša Božja na afrikankejski zemlji ter v svetle deželi. V vodstvo bolnišnice bodo poklicane slovenske milosrčnice. Društvo prosi vse občinske zastope, župnije, denarne zavode ter posameznike dragovoljnih darov v ta namen. Po sklepu občnega zbora društva bodo vpisana imena darovalcev večjih svot, naših dobrotnikov, za vedno na mramorne plošči z zlatimi znaki v cerkvici ter onih za bolnišnico v bolnišnici. Upamo, da dosežemo ta smoter in v to nam pomodi Bog in dobro srce slovensko! Darove sprejema uredništvo „Gorice“ in „Primorskega Lista“.

Opozorjamo še, da je Egipt veljavna pozicija za bodočnost ter gospodarski razvoj slovenstva. Vsak ugledni Slovenec naj položi mal dar v trdno organizacijo slovenske kolonije v Egiptu, da bode ista za vedno v ponos našemu imenu!

Aleksandrija, 15. januarja 1901.

Za slovensko društvo:
„Slovenska Palma na Nilu“ v Aleksandriji (Egipt).

Odbor: Franjo Carli, trgovec; Radoslav Debelak, uradnik; Janez Fernus, urarski mojster; dr. Karol Pečnik, zdravnik; Janez Velkovrh, pekovski mojster. (Druge slovenske liste prosimo v ponatis.)

„Krojaška zadruga“

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v Gorici,

Gospodsk ulica hiš, šte. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izbi, kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Krojaški mojster

Franc Čufer

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

izdeluje

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbnikom in slavnemu p. n. občinstvu.

Med garantiran čebelni platanec najbolje vrste na drobno Kg. po K 1.20.

Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,
svečar,
ulica sv. Antona 7, Gorica.

Važno za vsakega!

Važno za vsakega!

Važno za vsakega!

Prodajalnica po najnižjih cenah, dokler je še kaj v zalogi!

Dobiva se za

gld. 2.20 nikelnova anker remonter ura s posebnim franc. verižico in tokom.
gld. 4.65 prava srebrna rem. ura s posebnim. ameriško verižico in tokom.
gld. 4.90 prava srebrna rem. ura za gospe s posebnim angl. verižico in tokom.
gld. 11.70 prava 14 karatna zlata remont. žepna ura, z baržun. škatlo in eleg. verižico.

Za vsako uro 3 leta poročstva.

gld. 1.50 pravi 6 karatni zlati prstan in en lep kamen.
Pošilja tudi proti povzetju ali proti predplačilu zneska. Kar ne ugaja, se vzame v 8 dneh nazaj in se koj vrne dotični znesek, takó da kupec ni v zgubi.

Bratje Hurvitz, kupčija izvoza, Krakau Stradom 17
Bogato ilustrovani zapisniki cen za ure, nakite, zlato, srebrno in kineško-srebrno blago po znižanih cenah se dobivajo brezplačno in poštne prosto. Agenti se iščejo.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. — Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloide, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiri ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegatnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. šte. 4 Gorica,
priporoča se
za raznovrstna naročila po meri
za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro.

Izvrstna goriška vina

ima na prodaj

Kmetijska zadruga v Št. Petru
(pri Gorici).

Priporočuje ista tudi za maše č. gg. duhovnikom. Za pristnost se jamči.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubše.

Večna luč!

Redko kedaj se dobi prozornega, dobrega pristnega oljkega olja za „večno luč“, marveč navadno le mešano, nesnažno olje. Najslabše olje pa je tako, ki obleži na dnu posode. Prodajalec dá tudi tako olje za „večno luč“, da pa tako olje z nobenimi stenji, niti z navadnimi „duščami“ ne gori, je znano vsakemu izkušnje.

Da ne bo več pritožb,

da olje ne gori, ali pa da premočno gori, ali da stenj preveč olja povzije, omislil sem si *troje vrst stenjev*. Priporočam torej, da se po dobroti olja rabijo

Kofolovi stenji,

katere garantiram za trajno „večno luč“ tudi v najhujšem in razu. Pouk s pošiljateljivo.

Za prozorno dobro olje stenj I., za slabše I., najslabše (nesnažno) II. — Za visoka stekla „Gullonov Aparat“ stenj I., I K 60 v., stenja I. in II. 3 K. — Za navadna nizka stekla stenj I K., I. in II. 2 K 40 v. — Škatlica stenjev zadostuje za eno leto.

Stekla vseh vrst in barv. Dolenčeve sveče iz pravega čebelnega voska po originalnih cenah.

Se priporoča preč. duhovščini

Tine Kofol,

cerkvenik v Kanalu (Goriško).

Razpela izrazne kovine	Rožni venci, podobe	Kipi iz porcelana	Čevlji in čizmi
JOŽEF ČULOT,			
v Raštelu št. 2 v Gorici.			
Velika zaloga vsakovrstnih igrač.			
Vsakovrstna sveža semena za vrtnino.			
Razne no-gavice	Razne ro-kavice	Kovčeki in prtljage	Lule za kadilce

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih posloplj, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbi.

Pojasniti daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Edina slovenska zavarovalnica!